

dezelfde familie bouwt een nest uit lange dunne grasvezelen en hangt dit op in een appelboom. Dit nest is op zulk een kunstige wijze gevlochten, dat een dame, aan wie een vogelliefhebber zulk een nest toonde, er zoo over verbaasd was, dat zij in allen ernst vroeg: of het niet mogelijk was dezen vogel te leeren breien?

Ik heb u daar straks gezegd, dat sommige vogels er van houden hunne nesten te versieren. Zij gebruiken daartoe 't liefst glinsterende voorwerpen: zijden lapjes, roode blaadjes, blinkende draden enz. Hierdoor wordt tevens verklaard waarom men wel eens in de nesten van eksters gouden en zilveren voorwerpen gevonden heeft. De eksters stelen die dingen om daarmede hun nest te versieren. Andere vogels houden er een afzonderlijk verblijf op na, waarin zij

alles brengen wat hen bekoort. Zoo b. v. vindt men op Nieuw-Holland den zoogenaamden Satijnvogel (*Ptilorhynchus holosericus*), die in de nabijheid van zijn nest in het dichtst gedeelte van een bosch een soort van prieel bouwt, zamengesteld uit takjes, die van boven omgebogen en vereenigd zijn. De bodem van dit prieel is bedekt met veelkleurige vederen van papegaaien en andere vogels; ook allerlei glinsterende schelpjes en steentjes liggen in tamelijk goede orde op den grond. In dit prieel brengen mannetje en wijfje eerst eenige dagen door voordat zij hun nest gaan maken. Wonderlijk, niet waar? Ja, de schepping is schoon, en het is maar jammer, dat de mensch er zoo weinig acht op geeft en al die wonderwerken Gods veelal met onverschilligheid voorbijziet.

HEBZUCHTIG.

Toen ik twintig jaren oud was, woonde ik op een dorp dicht bij een groot bosch. Aan den ingang van dat bosch stond een huisje, dat er oud en vervallen uitzag. De muren waren hier en daar afgebrokkeld, en tusschen de oude steenen waren eenige nieuwe steenen geschoven, maar dit was zoo onhandig geschied, dat men wel zien kon, dat het niet door een metselaar was gedaan. Hier en daar was een pan van het dak gevallen en de ledige plaats door gras, aarde of heiplaggen aangevuld. De tuin voor en achter het huisje zag er zoo woest uit, alsof de Turken er krijgertje in hadden gespeeld. Het onkruid stond overal een voet hoog, en wel groeide hier en daar een kropsalade of wat boerenkool, maar alles zag er zoo schraal en ellendig uit, dat het niemand zou invallen er iets uit weg te nemen.

Ik dacht eerst dat dit huisje bewoond werd door arme menschen, maar men vertelde mij, dat dit huisje behoorde aan den rijksten man van 't dorp, die kisten volgeld bezat, maar te gierig was om een cent uit

te geven. Zijne kleeren waren oud, en als zij stuk waren, lapte hij ze zelf met brokken van laken, die hij hier en daar verzamelde. Als hij uitging, dan droeg hij een grooten zak onder den arm, en al wat hij op straat vond en meende te kunnen gebruiken, stopte hij in dien zak, b. v. steenen voor zijn huis, brokjes hout om te branden, lappen om zijne kleederen te verstellen en dergelijke voorwerpen. Des winters ging hij al om vier uur naar bed, om licht en vuur te besparen, en als het bij dag erg koud was, dan liep hij op een paar klompen zoo hard hij kon door het bosch, om warm te worden. Vrienden had hij niet. In de kerk kwam hij nooit, en tweemaal was het gebeurd, dat de predikant hem had willen bezoeken, maar geen gehoor had gekregen. De deur werd niet geopend, al wist dominé ook dat de man tehuis was en zich bezig hield met geld te tellen.

Ik vroeg aan iemand of hij mij ook iets naders van dien man kon mededeelen en toen werd mij de volgende geschiedenis verteld.

Jan Poster bezat reeds als klein kind een zeer hebzuchtigen aard. Alles wat hij zag wilde hij hebben, en als hij het had, wilde hij nog meer. 't Was hem bloot om de heb, om het hebben te doen. Nooit deelde hij iets mede van 't geen hij gekregen had. Ik herinner mij een voorval uit zijne jeugd, dat ik u wil ver-

Wel waren er buurkinderen, maar die speelden niet gaarne met hem, daar hij altijd de baas wilde zijn en alles van hen wegnam. Zoo zat hij dan in den hoek, en wilde juist beginnen een stuk van den koek af te bijten, toen Fik binnenkwam. Fik had den koek geroken en wilde er graag wat van proeven.

tellen. Hij was toen pas drie jaren oud, en had van een tante, die blind was voor zijne gebreken en hem vertroetelde, een groot stuk koek gekregen. Toen hij dat in zijn bezit had, kroop hij er mede naar een hoek van de kamer, om het heelemaal alleen op te eten. Hij dacht: in dien hoek ziet mij niemand. Nu, er was ook juist niemand in zijne nabijheid. Vader en moeder waren aan den arbeid, en zusjes of broertjes had hij niet.

Hij ging vlak voor Jan zitten en keek hem zoo vriendelijk aan, als een hond doen kan. Maar Jan deed alsof hij Fik niet zag. Fik evenwel hield aan. Hij kwispelstaartte zoo hard, als hij het met zijn kort staartje doen kon, en stak nu en dan de ooren recht in de hoogte, als hij meende hoop te hebben iets te zullen krijgen, maar 't was mis. Kleine Jan kon niets missen. Hij was gierig, hebzuchtig en deed telkens een hap. Dit verdroot Fik,

die 't waagde een paar stappen naderbij te komen en bij Jan aandrang hem wat te geven. Maar Jan hapte nog een stuk, en nog een, en nog een, en toen werd Fik ongeduldig, kwam met zijn kop vlak bij den kleinen jongen en deed alsof hij ook een stuk van den koek wilde happen. Van schrik viel nu Jan achterover. Het stuk koek ontglipte aan zijne handen en. . . . hap! zei Fik, greep het stuk koek en rende er mee naar den tuin, waar hij het opat.

't Was niet mooi van Fik. Maar Fik was een hond en kende het gebod niet: »gij zult niet stelen.» Was Jan evenwel niet zoo gierig, niet zoo hebzuchtig geweest, en had hij Fik een stukje koek meegegeven, al was 't ook nog zóó klein, dan zou Fik tevreden geweest zijn. Nu genoot hij niet de helft van den koek en lag te schreeuwen en te spartelen op den grond, onderwijl Fik lekker-tjes zat te smullen.

Tien jaren waren er sedert dit voorval voorbijgegaan. Kleine Jan was nu een groote bengel van dertien jaar geworden, maar had in dien tijd zijne hebzucht niet afgelegd, niettegenstaande hij er dikwijls voor bestraft was geworden. Hebzucht is de moeder van dieverij, en aan diefstal maakte Jan zich dikwijls schuldig. Het ging hem als Gehazi, den jongen of knecht van Elisa den profeet. Gij kent die geschiedenis wel. Elisa had Naäman den Syriër genezen en wilde er geen belooning voor hebben. Maar toen Naäman wegging, liep Gehazi hem achterna, en hebzuchtig en belust als hij was op zilver en mooie kleederen, wist hij den niets argwanenden Naäman over te halen hem geld en wisselkleederen te geven. Maar hij kreeg ook zijn welverdiende straf, zooals gij dit kunt lezen in 2 Koningen 5.

Jan Poster speelde nooit met andere kinderen. Zij waren bang voor hem, want als zij bijvoorbeeld aan het knikkeren waren, wist Jan er hun altijd een paar te ontfutselen en stak ze in zijn zak. Tehuis had hij zakken vol met knikkers en gedurig zat hij die te tellen, blijde zijnde zoo rijk aan knikkers te zijn. En niet slechts knikkers, maar alles wat hij gappen of kapen kon, borg hij

weg. Overal in huis had hij hoekjes en gaatjes, waarin hij wegstopte wat hij bijeen had geschraapt. Tot onder de pannen van het dakkamertje had hij zakjes met griffeltjes, pennen, boekjes, prenten, knoopen en honderderlei ditjes en datjes weggeborgen, en als andere kinderen buiten in het veld vroolijk speelden, zat hij zijne schatten na te tellen. Geld kreeg hij niet veel. Maar elken cent of stuiver, dien hij van oom of tante ontving, bewaarde hij in een zakje, dat hij op zijn bloote borst droeg. Ongelukkig voor Jan was zijn vader vroeg gestorven, zoodat hij diens opzicht miste, en zijn moeder was een ziekelijke en zwakke vrouw, die, omdat Jan haar eenigst kind was, veel — helaas veel te veel — door de vingers zag.

Ik moet u nog een voorval vertellen, dat plaats had toen Jan Poster dertien jaren oud was. Daaruit zal u vooreerst blijken, dat zijn hebzucht niet minder was geworden, maar ook ten anderen hoe 't spreekwoord bewaarheid wordt, dat die anderen bedriegen wil, zichzelf 't meest bedriegt.

Op zekeren zomerschen morgen begaf Jan zich naar school. Zijn weg leidde langs een boschje, aan welks rand wilde aardbeien bloeiden en groeiden. Dat was wat voor onzen Jan, die van smullen hield. Aardbeien smaakten zoo lekker, en als hij ze hier maar voor 't plukken had, kostte hem dit geen geld. Hij vond er ook eenigen, die hij dadelijk opat. Maar 't viel hem niet in er wat van te bewaren voor zijne zwakke moeder. Daartoe was hij veel te zelfzuchtig. Zijn spreekwoord was: zelf eten maakt vet. Onderwijl hij aan 't zoeken was naar aardbeien, meende hij iets glinsterends te zien, dat diep in het boschje lag, en door hebzucht aangedreven, drong hij het boschje in, waar hem niemand kon zien. Terwijl hij hier was hoorde hij de stem van een jongen, dien hij wel kende en die bij hem op school ging.

»En weet je Gij?» zeide die jongen tot een schoolmakker, die naast hem liep, »nu wou ik graag van middag, als ik uit school kwam, naar den kleinen vijver gaan, om te visschen. Ik weet een mooi plekje, waar

een heele boel baars zit. Maar ik kan van middag niet. Ik moet, als ik uit school kom, vader helpen. Ik wou anders graag, want als ik een stuk of wat baarzen gevangen had, zou ik die kunnen verkoopen aan Bols den kruidenier, die er dol op is."

mooie sim hangt eraan, en een bloempotje, vol aarde en wurmen ligt er dicht bij . . . . O 't is zoo jammer, dat ik van middag niet kan. 't Is nu de rechte tijd voor baars. . . ."

Meer hoorde Jan Poster niet. De jongens liepen voorbij, en toen ze een eind ver weg

»Maar hoe kan je nu vissen gaan?» vroeg de andere jongen, »je hebt immers geen sim en geen hengel?»

»O die heb ik verstopt, en ik kan het jou wel zeggen, waar ik die verstopt heb, want jij houdt niet van vissen. Weet je bij den vijver dien grooten elzenboom staan? Vlak bij den mijlsteen. Daar heb ik tuschen het riet mijn hengel geschoven. Een

waren, kwam hij uit het boschje te voorschijn en volgde hen naar school. Maar zijn besluit was genomen. Te gierig zijnde om zich een hengel en een snoer aan te schaffen, kon hij er nu op een goedkoope wijze aan komen. 't Was wel zijn plan niet het vischgereedschap aan den eigenaar te ontroofen, maar wel wilde hij van de aanwijzing gebruik maken, om een paar baarzen te snap-